

SPEERPUNTEN

Programma CU GR2017

Waadhoeke

Verkiezingsprogramma 2017-2022

ChristenUnie

Speerpunten

ChristenUnie, partij in de samenleving

Verkiezingen gaan over mensen. Over u en over mij. Over onze ouders, onze kinderen, onze burens, de leerkracht op de school, onze werkgever en onze werknemers. Ze gaan over ons en onze manier van samenleven.

Wij geloven dat mensen door God gemaakt zijn en dat Hij ons aan elkaar gegeven heeft om samen te leven. Om een samenleving te vormen. De ChristenUnie gelooft dat het in onze samenleving om veel meer gaat dan geld en bezit. Het gaat vooral om zinvol leven, vrijheid en veiligheid.

Wij willen geen samenleving waarin ons verteld wordt wat we moeten denken en doen, maar wij willen vrijheid om te geloven en om zelf verantwoordelijkheid te nemen. Wij willen een gemeente waar een bescheiden overheid ruimte biedt aan inwoners die maatschappelijk initiatief tonen. We willen een wereld waarin we omzien naar elkaar. Een wereld die leefbaar blijft, ook voor onze kinderen.

Een samenleving met toekomst

In Waadhoeke gaat er veel goed. Het aantal banen is toegenomen, vrijwilligers zijn overal actief, nieuwe initiatieven starten en de kernen bruisen van activiteiten. Tegelijk zijn er zorgen. De verbindingen tussen generaties verdwijnen, het verschil tussen arm en rijk wordt groter. Mensen die mee kunnen doen en zij die dat niet of nog niet kunnen, zoals mensen met een migrantenachtergrond. In onze samenleving zijn normen en waarden niet vanzelfsprekend meer. De hervormingen van het zorgstelsel zijn ingrijpend geweest en mensen dreigen tussen wal en schip te vallen. De manier waarop we met elkaar de samenleving vorm geven, staat meer ter discussie dan ooit.

De ChristenUnie onderkent dit en vindt dat het daarom meer dan ooit belangrijk is om te geloven in een gemeente waar het niet meer gaat om 'ik' maar steeds meer om 'wij', een coöperatieve samenleving. In een politiek van draagkracht, draagvlak en aanwezig zijn. Wij willen benaderbaar zijn en eenvoudig kunnen uitleggen waar we voor staan. Daarom gaan wij met dit programma van hoop de komende verkiezingen in. Een programma met plannen voor Waadhoeke dat laat zien dat de ChristenUnie wil bouwen aan een samenleving waarin iedereen meetelt. Wij investeren in zorg voor elkaar, in de cruciale rol van gezinnen, in een dienstbare en rechtvaardige overheid, in moreel leiderschap, in godsdienstvrijheid, in een duurzame economie en in een zorgvuldige omgang met onze leefomgeving.

Dit vatten we samen in onze kernboodschap. De ChristenUnie in Waadhoeke:

- + Zorgt dat iedereen meetelt.
- + Investeert in de toekomst van kinderen.
- + Komt op voor (godsdienst)vrijheid.

Zet je in voor de bloei van de stad waarin je woont, want de bloei van de stad is ook jullie bloei.
(Jeremia 29:7)

Geef geloof een stem

Bij het zoeken naar antwoorden op de uitdagingen van deze tijd laten wij ons als christelijke partij inspireren door de Bijbel. In de Bijbel gaat het over mensen, over samenleven en ook over de overheid. De Bijbel heeft een bevrijdende boodschap die hoop geeft voor de toekomst. Wij geloven daarom dat christelijke uitgangspunten in de politiek relevant zijn voor Waadhoeke.

De ChristenUnie-politici maken deel uit van een beweging van maatschappelijk betrokken christenen die op tal van plekken in de samenleving hun geloof een stem geven. Die hun geloof niet bewaren voor de kerk of thuis, maar uitdelen waar het kan. Die bereid zijn verantwoordelijkheid te nemen en samen te werken voor een betere samenleving. Wij beseffen heel goed dat de overheid niet alle vraagstukken gaat oplossen. De samenleving is niet maakbaar. Maar de overheid is er volgens de ChristenUnie wel om het zwakke te beschermen en het sterke te reguleren, om zo vrede te stichten. De Bijbel roept ons op om *recht te doen, trouw te zijn, en nederig de weg te gaan die God van ons vraagt.* (Micha 6:8)

De ChristenUnie is een landelijke, christelijke netwerkpartij. Dat biedt stabiliteit. Onze lokale standpunten zijn niet ad hoc opgeschreven maar gebaseerd op onze christelijke uitgangspunten. Tegelijk biedt het feit dat de ChristenUnie actief is op alle niveaus van het openbaar bestuur uitstekende mogelijkheden om af te stemmen en om lokale zaken provinciaal of landelijk aan de orde te stellen. Hetzelfde geldt natuurlijk ook andersom.

Van christenen voor alle mensen

De ChristenUnie is een partij *van* christenen *voor* alle mensen. Wij willen iets uitstralen en doorgeven van de liefde die God heeft voor deze wereld, voor Nederland, voor Waadhoeke. Doe met ons mee. Geef geloof een stem!

Speerpunten

De ChristenUnie Waadhoeke kent drie speerpunten, namelijk:

1. Iedereen telt mee
2. Investeren in de toekomst van kinderen
3. Opkomen voor (godsdienst)vrijheid

Waar we als ChristenUnie voor staan én onze speerpunten benoemen we in dezelfde indeling én dezelfde volgorde.

1: Iedereen telt mee

Waar staat de ChristenUnie voor?

De ChristenUnie gelooft in een samenleving die is gebaseerd op naastenliefde. Eén van de kenmerken van de samenleving van nu is dat bijna iedereen deel uit maakt van een of meerdere netwerken van mensen, zoals gezinnen, klassen in scholen, vriendengroepen, de straat en de buurt, online netwerken en sociale media. Tegelijk is er sprake van individualisme, van eenzaamheid én zijn er mensen die niet mee kunnen komen. We hebben een periode van grote bezuinigingen en hervormingen gehad waardoor inwoners veel meer dan vroeger zelf verantwoordelijk zijn geworden voor het regelen van ondersteuning. Dit heeft geleid tot teleurstelling en zorgen. Er zijn ook mensen tussen wal en schip beland. De ChristenUnie blijft inzetten op een participatiesamenleving; het is belangrijk dat mensen elkaar als het kan helpen en voor elkaar zorgen. Tegelijk moet de gemeente zorgen voor passende ondersteuning en hulp aan mensen, die het niet op eigen kracht redden.

Speerpunten in Waadhoeke zijn:

- + De uitdagingen op het terrein van het sociale domein worden opgepakt in samenwerking met de samenleving.
- + Daarbij is ruimte voor participatie van de eigen kring en de professional.
- + De gebiedsteams krijgen mandaat deze initiatieven afzonderlijk op hun bijdrage te beoordelen om er mee in zee te gaan.
- + Eigen Kracht-conferenties bepalen het startpunt.

1.1 Zorg

Waar staat de ChristenUnie voor?

De ChristenUnie wil in Waadhoeke bijdragen aan een samenleving waarin iedereen ertoe doet en meedoet. De gemeente Waadhoeke heeft in de afgelopen periode veel meer taken gekregen en dus een grote verantwoordelijkheid als het gaat om de zorg voor kinderen, jongeren en kwetsbare inwoners. Niet alles in dit proces is goed gegaan, maar de ChristenUnie steunt de veranderingen omdat het goed is om een samenhangend zorg- en preventieaanbod zo dicht mogelijk bij onze bewoners te organiseren.

De ChristenUnie wil de inkoop voor jeugd, Wmo en beschermd wonen integraal gaan organiseren. Dus één contract voor alle domeinen om te benadrukken dat Waadhoeke uitgaat van de leefwereld van mensen en niet van de wettelijke kaders.

Uitgangspunt van de ChristenUnie is dat elk mens waardevol is en dat die waarde niet afhangt van prestaties, gezondheid, seksuele geaardheid, afkomst, leeftijd, gewenstheid of geluk. Al het leven, in gaafheid en gebrokenheid, verdient het om tot ontplooiing te komen, te participeren, om te worden beschermd en om zorg te ontvangen als dat nodig is.

Speerpunten in Waadhoeke zijn:

- + Ons uitgangspunt is dat de zorg leidend is en niet het budget, waarbij wij de uitdagingen in samenwerking met de samenleving oppakken met behulp van wijkteam of 'omtinkers'.

- + Kleine zorgaanbieders blijven ook in beeld bij de aanbesteding door de gemeente. Zij worden in de gelegenheid gesteld zich te verenigen in coöperatieve verenigingen.
- + Bij de aanbesteding wordt aansluiting gezocht met bij de gebiedsteams bekende voorkeuren van hulpvragers en voorliggend veld voor bepaalde vormen van zorg en van bepaalde zorgaanbieders.
- + Er worden voor thuiszorg minimaal drie aanbieders gecontracteerd.
- + De voor thuiszorg gehanteerde tariefstelling is gerelateerd aan de uurprijs voor een medewerker op hetzelfde niveau van de gemeentelijke organisatie.
- + Individuele hulpvrager (cliënt maakt de betrokken tot klant – een hulpvrager is nog steeds heeft nog steeds de regie)
  - a. De keuze voor PGB wordt vrijgelaten aan de hulpvrager.
  - b. De keuze voor de zorgaanbieder is aan de hulpvrager.

1.2: Werk en Inkomen

Waar staat de ChristenUnie voor?

Het hebben van werk is belangrijk. Ons werk is de plek waar talent en verantwoordelijkheid tot hun recht komen. Helaas telt Waadhoeke momenteel een groot aantal werklozen en is het voor hen moeilijk om aan een baan te komen. Er zijn daarnaast teveel mensen die ondanks een baan dicht bij of onder de armoedegrens leven.

We leven in één van de rijkste landen ter wereld maar ook in Nederland is armoede en lukt het niet iedereen het hoofd boven water te houden. De ChristenUnie vindt dat niemand in Waadhoeke aan zijn of haar lot mag worden overgelaten.

Dit vraagt niet alleen om een goede manier van omgaan met de sociale zekerheid maar vooral om het scheppen van randvoorwaarden waarbinnen mensen zelf aan perspectief kunnen werken. De ChristenUnie zet zich in voor positief bijstandsbeleid door bijvoorbeeld experimenten met sociale coöperaties, regelluwe zones en vormen van regelarme bijstand.

Speerpunten in Waadhoeke zijn:

- + Met schuldhulpverlening gaan wij actief naar mensen toe en ontwikkelen daarvoor een gemeentelijke toeslagenapplicatie, zodat ondersteuning eenvoudig benaderbaar wordt.

1.3: Wonen en ruimte

Waar staat de ChristenUnie voor?

Een goed en betaalbaar huis in een prettige wijk, dat is voor ons allemaal belangrijk. De beschikbaarheid van de juiste woningen is helaas niet vanzelfsprekend. Er zijn lange wachtlijsten voor sociale huurwoningen, duur betaalde woningen staan onder water en de behoefte aan betaalbare huurwoningen in de vrije sector is groot. De ChristenUnie wil dat de lokale overheid met toekomstgericht woningbeleid de woningmarkt stimuleert, zodat starters een steuntje in de rug krijgen, er voldoende passende huurwoningen zijn en er ruimte is voor particuliere (nieuw)bouw.

Speerpunten in Waadhoeke zijn:

- + De uitdagingen op het terrein van ruimte worden opgepakt in samenwerking met de samenleving;
- + Woningbouwprogramma alleen met partners die ook echt willen bouwen.
- + Participatie van de samenleving in gebiedsontwikkeling.
- + De zorg voor het op orde houden van de openbare ruimte wordt afgestemd met vertegenwoordigers van de bewoners van wijk of kern.
- + Lokale initiatieven m.b.t. het onderhoud van de openbare ruimte (straat, plein, groen, water, sportvelden en speelterreinen) worden vanuit een coöperatieve opstelling opgepakt;
- + Vergroten van de leefbaarheid in alle kernen is een manier om om te gaan met vergrijzing en krimp.
- + Natuurbehoud algemeen, bodemdaling ivm zoutwinning;
- + Natuurbehoud Waddenzee specifiek, wereldnatuurerfgoed;

1.4: Mobiliteit

Waar staat de ChristenUnie voor?

Mobiliteit brengt mensen bij elkaar en is nodig voor een sterke circulaire economie. Mobiliteit is in ontwikkeling door digitale innovatie in het verkeer, de financiële houdbaarheid van het huidige openbaar vervoer, de opkomst van elektrische vervoersmiddelen (fiets en auto) én het nog steeds groeiende aantal auto's op de weg. De mobiliteit mag steeds minder negatieve impact hebben op de kwaliteit van onze leefomgeving en de leefbaarheid.

We kiezen voor verduurzaming van de mobiliteit, vermijden van overbodig verkeer, een betere benutting van de bestaande infrastructuur en het beter met elkaar verbinden van de verschillende vervoerssoorten: auto, publiek vervoer en fiets bij het personenvervoer en schep- en binnenvaart, spoor en weg bij het goederenvervoer. De lokale overheid heeft de verantwoordelijkheid (samen met de provincie en het Rijk) om te zorgen voor infrastructuur van een kwalitatief hoog niveau.

Speerpunten in Waadhoeke zijn:

- + De bereikbaarheid van alle kernen vanuit Franeker en vice versa in stand houden en waar mogelijk verbeteren. In samenspraak met de samenleving zoeken naar passende oplossingen
- + In de gemeente wordt een lokale fietsagenda ontwikkeld vanwege het toenemende belang van het (elektrische) fietsverkeer. Belangrijke thema's in deze agenda zijn: veiligheid, parkeren, fiets delen en elektrisch fietsen.
- + Parkeergeld wordt zoveel mogelijk aangewend om de kwaliteit van de openbare ruimte/parkeergelegenheid/wegen en fietspaden te bevorderen en toekomstvast te maken.
- + Het onderhoud en vernieuwbouw van de openbare ruimte en de wegen in Waadhoeke combineren we zoveel mogelijk met het programma van kabels en leidingen van de nutsbedrijven.

2: Ruimte | Investeer in kinderen

Waar staat de ChristenUnie voor?

Wij hebben de taak om zorgvuldig om te gaan met de schepping. Vervuiling van de lucht, verspilling van materialen en uitputting van hulpbronnen vormen een grote bedreiging voor de leefbaarheid, veiligheid en gezondheid. De ChristenUnie zet daarom in op een snelle en volledige energietransitie binnen één generatie. Er is geen tijd te verliezen. Een schone en circulaire economie levert veel op voor ons en voor volgende generaties: een gezondere lucht, een beter klimaat en een sterkere economie. De gemeente heeft hierin een belangrijke rol.

2.1: Gezin, jeugd en onderwijs

Waar staat de ChristenUnie voor?

Kinderen en jongeren hebben de toekomst. De gemeente Waadhoeke moet daarom inzetten op veilige gezinnen, veilige scholen en veilige buurten. De ChristenUnie wil dat kinderen die extra ondersteuning nodig hebben die zoveel mogelijk dicht bij huis en school kunnen krijgen en dat de zorg past bij de identiteit van het gezin.

Speerpunten in Waadhoeke zijn:

- + De ChristenUnie wil dat de gemeente binnen de arbeidsmarktregio inzet op een goede aansluiting van het onderwijs, overheid en het bedrijfsleven in gemeente Waadhoeke. Hierbij besteden wij vooral aandacht voor arbeidsmarktrelevante opleidingen;
- + Actief aanbieden van voorlichting aan gezinnen, zodat ouders weerbaar worden en versterkt worden bij de opvoeding van kinderen.

2.2: Economie

Waar staat de ChristenUnie voor?

De lokale overheid speelt, samen met kennisinstellingen, het bedrijfsleven en andere overheden, een belangrijke rol in de versterking van de regionale arbeidsmarkt en de (regionale) circulaire economie. Een sterke economie is een randvoorwaarde en een middel om andere doelen te realiseren. De economie draait niet alleen om groei en consumeren, maar ook om de kwaliteit van leven. Een economie is volgens de ChristenUnie pas gezond als iedereen een kans krijgt én verantwoordelijkheid neemt, er coöperatieve relaties ontstaan, als werken en vrije tijd in balans zijn, als groei groen is en grenzen kent.

Het MKB is onmisbaar voor werkgelegenheid, de lokale economie, voor ontwikkelingen van producten en voor de leefbaarheid. De ChristenUnie komt op voor ondernemers.

De ChristenUnie in Waadhoeke wil blijven investeren in goede infrastructuur en betere bereikbaarheid. Ook digitaal. De gemeente moet goede voorwaarden scheppen om lokaal en regionaal en (maatschappelijk) verantwoord ondernemerschap te stimuleren. Zij stelt zich op als een partner voor ondernemers.

Speerpunten in Waadhoeke zijn:

- + Meer ruimte voor maatwerk en mengvormen bij duurzame agrarische bedrijven met andere activiteiten.
- + Bedrijventerreinen hebben goede (digitale) bereikbaarheid;
- + Bedrijfsontwikkeling – inzet op maakindustrie en werkgelegenheid.
- + De gemeentelijke organisatie besteed waarmogelijk opdrachten uit aan lokale (kleine) ondernemers+

2.3: Energie, klimaat en milieu

Waar staat de ChristenUnie voor?

Wij willen zo snel mogelijk af van olie, gas en kolen en ruim baan maken voor schone energie. Energiebesparing in de industrie, gebouwde omgeving en mobiliteit wordt topprioriteit. Auto's zonder uitstoot en energieneutrale huizen worden de norm. Materialen die de Schepper ons geeft willen wij niet verspillen, maar terugwinnen en hergebruiken. Wij kiezen voor de bescherming van waardevolle natuur en een verantwoorde omgang met ruimte en landschap in Nederland.

Speerpunten in Waadhoeke zijn:

- + Energietransitie - meer inzetten op verbruik en efficiency bij bedrijven; inzet op samenwerking met de provincie;
- + Inkoopbeleid van de gemeente: schoon, duurzaam en eerlijk;
- + Bodemdaling/aardbevingen – goede afspraken over schade en afhandeling, monitoring vooraf;
- + De ChristenUnie wil dat Waadhoeke zo spoedig mogelijk het initiatief neemt voor een stresstest naar de opvang van (zeer) grote hoeveelheden hemelwater.

3: Bestuur | Kom op voor (godsdienst)vrijheid

3.1: Veiligheid

Waar staat de ChristenUnie voor?

Als inwoner van Waadhoeke wilt u veilig kunnen leven. Helaas is dat niet vanzelfsprekend. De overheid heeft de plicht om inwoners te beschermen en criminaliteit te bestrijden.

Elke buurt of wijk heeft een eigen aanpak nodig en inwoners moeten betrokken zijn bij het formuleren daarvan. Juist burgers, winkeliers, scholen, politie en woningcorporaties dragen bij aan goede buurten. Dat zijn buurten waarin jongeren veilig naar school gaan en ruimte hebben om te spelen, waarin ouders met een gerust hart wonen, werken en winkelen en waarin ouderen zonder zorg over straat kunnen, actief kunnen zijn en nog voluit van het leven kunnen genieten.

Speerpunten in Waadhoeke zijn:

- + Buurtpreventie en whatsappgroepen.
- + De gemeente gaat zich actief inzetten voor vrije geloofsbeleving in het AZC.
- + Vanuit het sociaal domein bieden we een 'bed, bad en brood – regeling' aan en zetten ons in voor een Friese invulling daarvan samen met de andere gemeenten.

3.2: Kunst, cultuur & religie en sport

Waar staat de ChristenUnie voor?

Cultuur vormt de ziel van de stad of het dorp. In cultuur wordt de historie van de gemeente en de manier van samenleven van mensen weerspiegeld. In de cultuursector werken professionals en amateurs samen aan het mooier maken van onze samenleving. In cultuur vinden mensen ontspanning en betekenis. Cultuur draagt bij aan een juiste balans tussen in- en ontspanning. De ChristenUnie ziet meerwaarde van groepen mensen die gezamenlijk hun vrije tijd besteden en zet daarom in op het ondersteunen van verenigingen rondom cultuur. Daarbij vindt de ChristenUnie het belangrijk dat kinderen zich leren uitdrukken in muziek, dans en creativiteit. Dat draagt bij aan de individuele ontwikkeling van kinderen en jongeren en daarmee aan een krachtige en creatieve samenleving. De inzet van de gemeente dient gericht op het stimuleren van deelname, kennismaking en aansluiting van cultuur op het onderwijs aan kinderen en jongeren.

De ChristenUnie pleit voor cultuur en sport in de breedte; bereikbaar en betaalbaar voor iedereen. Investeren in dure cultuurgebouwen is soms nodig maar moet kritisch beoordeeld worden op nut, noodzaak en de financiële haalbaarheid en houdbaarheid op lange termijn.

Speerpunten in Waadhoeke zijn:

- + Kinderen uit gezinnen in armoede in Waadhoeke kunnen (bijvoorbeeld met behulp van een minimapas) korting krijgen of gratis deelnemen aan muzieklessen en/of sport. De gemeente ontwikkelt hier passend beleid voor. Bijvoorbeeld zwempas voor alle kinderen;

- + Evenementen in Waadhoeke moeten veilig en gezond zijn. Niet alleen zijn ze goed toegankelijk maar ook komen er heldere (subsidie-) afspraken over afval/duurzaamheid, geluid en volksgezondheid (drank/drugs);
- + De gemeente stimuleert samenwerking tussen scholen en culturele voorzieningen;
- + Cultuur en erfgoed moet worden bewaard voor dit doel; denk aan de niet meer voor godsdienstig doel gebruikte kerken in de (kleine) kernen

3.3: Betrouwbare overheid

Waar staat de ChristenUnie voor?

Bij de ChristenUnie staat de samenleving centraal. Een samenleving die niet het werk is van de overheid maar van mensen en maatschappelijke verbanden samen. Een coöperatieve samenleving, waarin we op zoek zijn naar verbindingen.

De gemeente heeft daarin dus een bescheiden rol en heeft vooral als taak de kracht in de samenleving te versterken en staat daarom naast mensen. Om te wijzen op de eigen verantwoordelijkheid, maar ook om mee te denken, te stimuleren en te ondersteunen waar dat nodig is. Dit vraagt om maatwerk: de één heeft die ondersteuning sneller nodig dan de ander. Voor kwetsbare mensen die het echt niet zelf of samen met anderen kunnen, biedt de overheid een vangnet.

Inwoners moeten een beroep kunnen doen op de overheid als hun vrijheid, veiligheid of bestaanszekerheid in het geding is. Om die reden is het goed dat de overheid op een aantal belangrijke terreinen ook grenzen aangeeft, handhaaft, normeert en kadert.

Speerpunten in Waadhoeke zijn:

- + Verandering van bestuursstijl van burgerparticipatie naar overheidsparticipatie; de overheid participeert in initiatieven van de burger. Aandacht voor het AMBACHT van samenwerken.
- + Wij staan voor integraliteit in de voorbereiding van beleid en plannen. Steeds meer zoeken we naar verbinding over grenzen van de vroegere beleidsvelden.
- + Contact zoeken met burgers voorafgaand aan besluitvorming
- + Er is sprake van integer bestuur dat ook aandacht geeft aan de zwakke die geen vrijheid geniet, zoals:
  - o (1) verwarde en sociaal zwakkere personen zonder of met een klein sociaal netwerk;
  - o (2) de vluchteling, die er een afwijkende geloofsovertuiging op na houdt;
  - o (3) de tot het christendom bekeerde vluchteling die druk ervaart vanuit zijn thuisland.